

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ЛІКАРЯ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

Л. С. Зюзіна, Т. І. Мизгіна

Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія"

Терміну "професія" (від латинського *professia* -офіційне визначення заняття, спеціальність) пов'язаний з набуттям особливих знань і умінь. Таких, що забезпечують прийняття суспільством окремої особистості, як такої, котра володіє особливою певною діяльністю, яка потрібна іншим. Професія відокремлює особистість з поміж інших, робить її необхідною людям. Фах стає важливою умовою та основою самовизначення індивіда.

Упродовж сторіч беззаперечною є потреба суспільства у лікарях. В будь – які часи лікарі, крім виконання своїх професійних обов'язків, відігравали значну роль в житті суспільства, були відомими особистостями та суспільними діячами. Навіть, вплив земського або дільничного лікаря, як особистості та фахівця, в нашій країні завжди був помітним.

Формування особистості фахівця тісно пов'язане з набуттям ним професійних знань та навичок і повинно починатися з перших років навчання у вищому навчальному закладі [1]. Залучення студентів до проектування своєї освіти може, з одного боку, зміцнювати професійну налаштованість, з іншого – слугувати взірцем для побудови життєвої та професійної стратегії.

Для того, щоб проект власної освіти та подальшого професійного становлення не перетворювався на порожню схему та не залишався лише на "папері диплому", потрібно надати йому спрямованої сили. Саме викладач повинен стати такою силою та надати майбутньому фахівцю, можливість відтворити, спочатку уявно, а потім – на практиці, подальше професійне становлення.

Проблеми формування у студентів ціннісного ставлення до майбутньої професійної діяльності лікаря можна умовно поділити на чотири блоки:

- знайомство з майбутньою професійною діяльністю та становлення узагальненого уявлення про неї;
- формування реального уявлення про лікаря – професіонала за обраним фахом;
- формування ціннісних уявлень;
- усвідомлення "власного образу як професіоналу".

Шаблонний підхід до навчання студентів не може сприяти формуванню майбутніх лікарів з широким світоглядом та достатнім рівнем творчого потенціалу.

На сучасному етапі як викладачі та і студенти повинні частіше замислюватися над тим, чому діяльність одних людей завжди повна новими ідеями, в той час, коли в інших, не менш освідчених, вона є в цьому відношенні безплідною [2].

Ще за часів Аристотеля. Найбільш ефективним засобом вирішення будь – якої проблеми вважалось логічне мислення. Разом з тим, сучасне життя показує, що нові продуктивні ідеї не обов'язково є результатом логічного мислення. Окремі особистості мають особливий нешаблонний тип мислення, який відзначається генеруванням ідей різного рівню складності.

Нешаблонне мислення – це не магічна формула, це лише більш творчий засіб використання розуму. Свідоме використання технічних прийомів допомагає уникнути обмежувального впливу логічного мислення.

До основних принципів нешаблонного мислення належить низка узагальнюючих рубрик:

- усвідомлення пануючих, або поляризованих ідей;
- пошук різних підходів до вирішення проблеми;
- звільнення від жорсткого контролю шаблонного мислення;
- творче використання випадковості.

Саме на посилення творчих здібностей студентів має бути спрямований навчальний процес підготовки майбутнього лікаря [3]. Відомо, що рівень творчого потенціалу людини залежить від активності правої півкулі головного мозку. Ділянки останньої стимулюються та розвиваються при читанні філософської, психологічної літератури, малюванні. Створенні графічних матеріалів. Уявлення про будову та динаміку комплексних систем, процесів у життєдіяльності людського організму з точки зору фрактальної геометрії має велике значення для усвідомлення процесів які забезпечують сталість здоров'я або розвиток патології. Останні можуть бути зведені до аналогічних елементарних фізичних та хімічних реакцій.

Широке впровадження інформаційних технологій у медичну освіту та практичну охорону здоров'я дозволяє надавати студентам систематизовану інформацію, активізувати навчальний процес

та сприяти більш ґрунтовному засвоєнню теоретичного матеріалу, оптимізації набуття практичних навичок, розвитку в них клінічного мислення [4]. Наш власний досвід показує, що значну роль у формуванні світогляду молодих фахівців навіть у вік інформаційних технологій відіграє активне спілкування з хворими, відвідування та безпосередня робота в умовах стаціонарів, лікувально – діагностичного центру та поліклінік дитячої лікарні. В умовах практичного спілкування з фахівцями лікувально – профілактичних закладів студенти набувають практичних знань, знайомляться з реальними проблемами практичної медицини та шляхами їх вирішення.

Таким чином, акцентування на до дипломному етапі уваги на принципах творчого підходу до вирішення завдань практичної медицини з подальшим закріпленням цих принципів на кафедрах після дипломної освіти є важливим напрямком сучасного педагогічного процесу з метою формування широкого світогляду майбутнього фахівця – професіонала.

Література.

1. Біла книга національної освіти України/ Т.Ф. Алексєєнко, В.М. Аніщенко, Г.О. Балл. За заг.ред.акад. Кремень; НАПН України. – К.: інформаційні системи, 2010. – 342с.
2. Драйвер Гордон, Вос. Джанет. Революція в навчанні./ перекл. з англ. М. Олійник. – Львів. 2005. – 942с.
3. Реан А.А., Бордовская Н.А., Розум С.И. Психология и педагогика. – СПб: Питер, 2002. – 432с.
4. Шкурупій Д.А. Особливості методологічних підходів до викладання реаніматології / Д.А.Шкурупій / Сучасні підходи до викладання теоретичних і клінічних дисциплін в медичному вузі. Матеріали навчально – методичної конф. Полтава, 2005. – С. 256 – 258.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

В. І. Льченко, К. Ю. Прилуцький, С. М. Таняньська, О. М. Калюжко, М. М. Фастовець
Українська медична стоматологічна академія

Вступ. У перекладі з грецької мови "інновація" означає оновлення, новизна, зміна.

Найпоширенішим є визначення американського вченого К.Роджера, який стверджує, що "новизна – це ідея, що є для конкретної особи новою і немає значення, є ідея об'єктивно новою чи ні, ми визначаємо її в часі, який минув з моменту її відкриття або першого використання".

Головна мета інноваційної освіти – забезпечення і розвиток творчого потенціалу людини, а також її всебічний розвиток.

Перед сучасною вищою освітою поставлено завдання підготовки фахівців на рівні світових вимог. Одним із шляхів вирішення цього завдання є, на нашу думку, впровадження в педагогічний процес вищих навчальних закладів нових, раціональних технологій, форм і методів навчання та виховання.

Основною частиною. Сьогодні викладачі Української медичної стоматологічної академії знаходяться в постійному творчому пошуку, розробці і застосуванні у навчальному процесі нових методів, прийомів, засобів навчання. Ефективно застосовуючи набутий досвід, вони удосконалюють, модернізують, пристосовують уже відоме стандартне до нових умов, нових вимог.

У нашій статті ми зупинимось на такій формі організації навчального процесу, як практичне заняття, що є домінуючою формою у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів.

Успіх практичного заняття великою мірою залежить від викладача, його ролі в формуванні внутрішньої мотивації студентом пізнавального процесу; організації самостійної роботи студентів; вимогливості в процесі обговорення теми; підготовленості до заняття; уміння володіти аудиторією; індивідуального підходу до кожного студента групи.

Вплив на формування внутрішньої мотивації здійснюється опосередковано, через використання форм і методів роботи та організації взаємодії між викладачем і студентами таким чином, що процес формування пізнавального інтересу органічно вплітається в усі види навчальної діяльності й доповнює інші цілі, які ставить перед собою викладач.

Проведення практичних знань за новими технологіями в атмосфері вільного спілкування і творчості дозволить уникати властивих для традиційного навчання психологічних бар'єрів, пов'язаних зі страхом помилитися. Студент при такому підході вчиться слухати, робити власні висновки, вести дискусію, доводити свою точку зору. При цьому викладач повинен реагувати на прояви низької культури студентів, засміченої мови, порушення поведінки, не допускати відповідей по чужому конспекту, використання шпаргалок.